

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
**UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİNDE ÇAĞDAŞ YÖNELİMLER

Dersin Genel Hedefleri

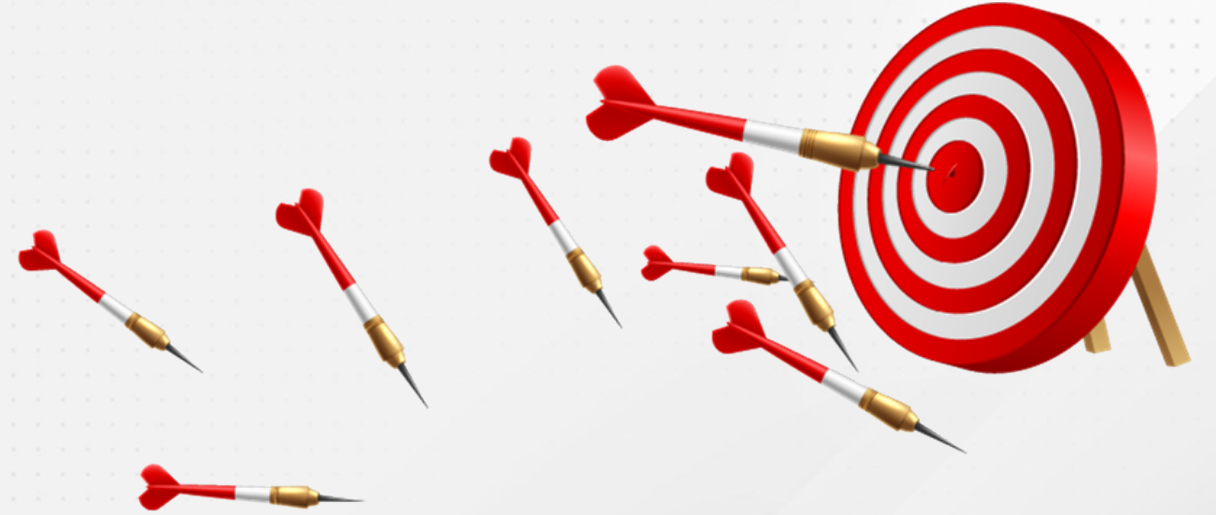
- Çeşitli bilgi sistemi türleri arasındaki farkları açıklayarak tüm yönetim seviyeleri için bilgi sistemi gereksinimlerinin belirlenmesinin önemini bilir.
- Bilgi sistemleri sorunlarını belirlemede eleştirel düşünme becerilerini kullanır ve sorunlara yönelik donanım ve yazılım çözümleri hakkındaki mevcut literatürü araştırır.
- Çeşitli iş sorunlarını çözmek için hangi bilgi teknolojisi araçlarının kullanıldığını belirler.
- BT stratejisi tanımlar ve kurumsal strateji ile uyumunu açıklar.

HAFTA 2. KÜRESEL E-TİCARET VE İŞ BİRLİĞİ

Bölüm Hedefleri

- İş birliği kavramını anlar.
- İş süreçlerini ve iş akışlarını bilir.
- İş birliği araçlarını ve platformlarını bilir.
- İş birliği ve iş süreçlerindeki yeni trendleri öğrenir.

1.1. İş Süreçleri ve Bilgi Sistemleri

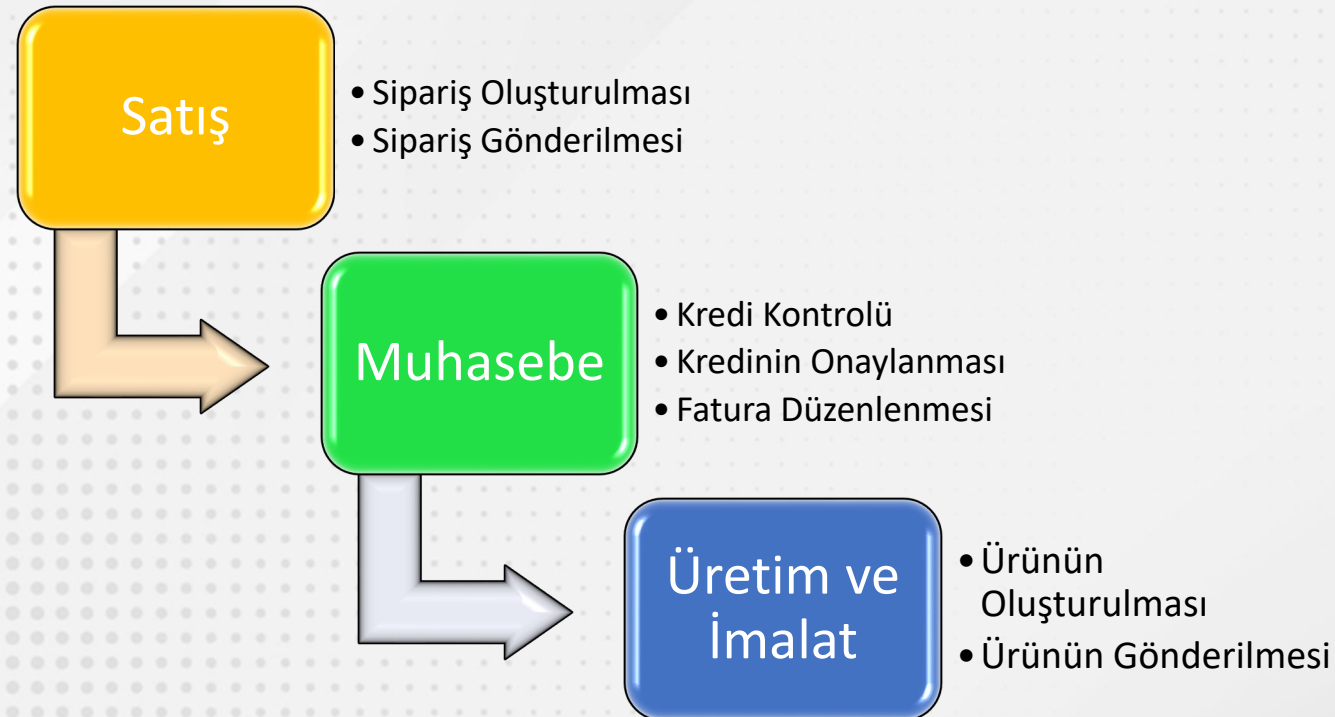
1.1.1. İş Süreçleri Nedir

- İş süreçleri; katma değere sahip bir ürün veya hizmet üretmek için organize ve koordine edilen ve üzerinde çalışılan işleri ifade eder.
- İş süreçleri, malzeme akışı, bilgi akışı gibi faaliyetler bütünüdür.
- Örneğin; her işletmenin bir işe alma prosedürü vardır. Bazıları iş ajansları ile işe insan alırken bir takım adımların yerine getirilmesi gerekir. Ancak bazı işletmelerde bu adımlar daha az ve etkin olmayabilir.
- Bilgi sisteminin esas amaçlarından birisi, iş süreçlerinin çok etkili bir şekilde yerine getirilmesini sağlamaktır.

1.1.1. İş Süreçleri Nedir

- Bir işletmenin performansı, iş süreçlerinin ne ölçüde iyi organize ve koordine edildiğine bağlıdır. Bir işletmenin iş süreçlerinin etkinliği rakiplerine karşı bir rekabet gücünün kaynağı olabilir. Birçok iş süreci belirli fonksiyonel alanlara bağlıdır.

1.1.2. Bilgi Teknolojileri İş Süreçlerini Nasıl Geliştirir

- Temel olarak iki şekilde geliştirir. Birincisi; var olan süreçlerin etkinliğini arttırarak, ikincisi ise işletmeyi dönüşüme götürecek kapasiteye sahip yeni iş süreçleri geliştirerek.
- Yeni teknoloji; karar verme sürecindeki gecikmeleri gidererek, ardışık yapılan işleri paralel yapılır hale getirerek, bilgiyi herkesin erişebileceği şekilde paylaşmayı mümkün kılarak, bilgi akışını sağlayarak iş süreçlerini gerçekten değiştirebilir.
- Diğer bir ifadeyle, bilgi tamamen yeni bir işletme ve iş oluşturabilir. Hatta yeni iş modellerine öncülük yapabilecek şekilde iş akışını bile değiştirebilir.
- İşletmelerdeki iş akışlarını iyi analiz etmekle işlerin gerçekten nasıl yapıldıkları ile ilgili çok net bir anlayış ve görüş edinilebilir.

2.1. Farklı Yönetim Seviyeleri İçin Sistemler

İşlem Yönetim Sistemleri (Transaction Processing Systems)

- Bir işlem yönetim sistemi, satış siparişi girişi, maaş bordrosu, çalışan kaydı tutma ve nakliye gibi işi yürütmek için gerekli olan günlük rutin işlemleri gerçekleştiren ve kaydeden bilgisayarlı bir sistemdir.
- Bu seviyedeki sistemlerin temel amacı, rutin soruları cevaplamak ve organizasyondaki işlem akışını izlemektir.
- Operasyonel düzeyde, görevler, kaynaklar ve hedefler önceden tanımlanmış ve yüksek düzeyde yapılandırılmıştır. Örneğin, bir müşteriye kredi verme kararı, önceden tanımlanmış kriterlere göre daha alt düzeydeki bir amir tarafından verilir.
- İşlem yönetim sistemleri genellikle bir iş için o kadar merkezidir ki, birkaç saatlik TPS hatası bir firmanın ve onunla bağlantılı diğer firmaların batmasına yol açabilir.

2.1. Farklı Yönetim Seviyeleri İçin Sistemler

İş Zekası Sistemleri

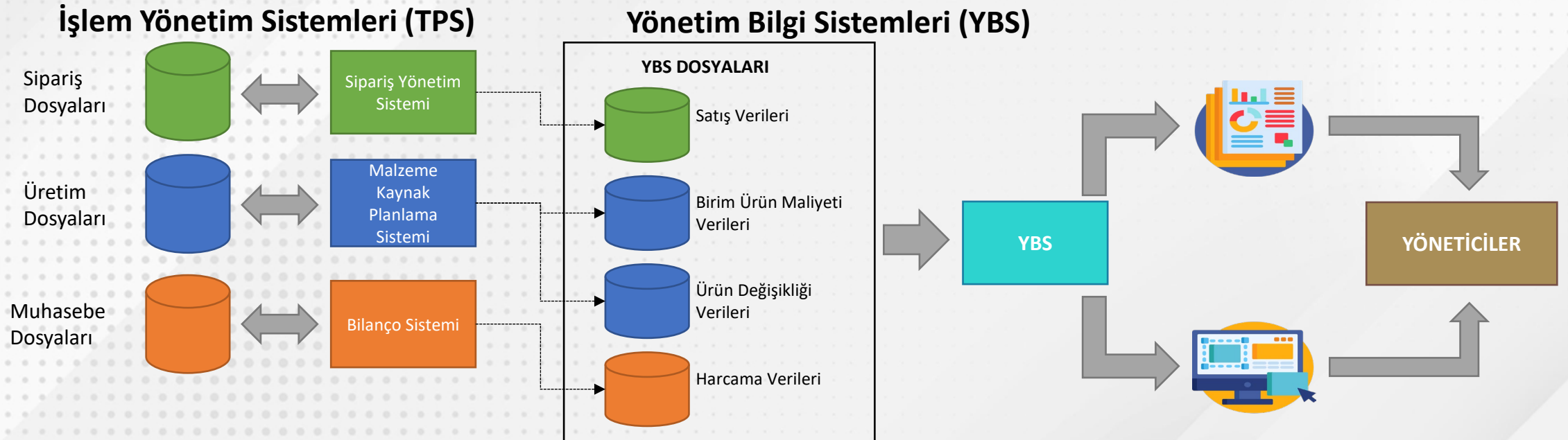
- İş zekâsı, yöneticilerin ve diğer kurumsal kullanıcıların daha bilinçli kararlar almasına yardımcı olmak için verileri düzenlemeye, analiz etmeye ve verilere erişim sağlamaya yönelik veri ve yazılım araçları için kullanılan çağdaş bir terimdir.
- Orta düzey yönetim için iş zekâsı sistemleri, izleme, kontrol, karar verme ve idari faaliyetlerde yardımcı olur. Yönetim bilgi sistemleri (YBS) terimi aynı zamanda orta düzey yönetime hizmet eden belirli bir bilgi sistemleri kategorisini de tanımlar.
- YBS, orta düzey yöneticilere kuruluşun mevcut performansı hakkında raporlar sağlar. Bu bilgi işi izlemek ve kontrol etmek ve gelecekteki performansı tahmin etmek için kullanılır.

2.1. Farklı Yönetim Seviyeleri İçin Sistemler

İş Zekası Sistemleri

- YBS, işlem yönetim sistemleri(TPS) tarafından sağlanan verileri kullanarak şirketin temel işlemlerini özetler ve raporlar. TPS'den alınan temel işlem verileri sıkıştırılır ve genellikle düzenli bir programa göre üretilen raporlarda sunulur. Bugün, bu raporların çoğu çevrimiçi olarak iletilmektedir.

2.1. Farklı Yönetim Seviyeleri İçin Sistemler

İş Zekası Sistemleri

- İş zekası sistemleri aynı zamanda üst yönetimin karar alma ihtiyaçlarını da karşılar. Üst düzey yöneticiler, hem şirket içinde hem de dış çevrede stratejik konulara ve uzun vadeli eğilimlere odaklanan sistemlere ihtiyaç duyarlar. Yönetici destek sistemleri (ESS), üst yönetimin bu ihtiyacını karşılar.
- ESS, yeni vergi yasaları veya rakipler gibi harici olaylarla ilgili verileri birleştirmek için tasarlanmıştır, ancak aynı zamanda dahili MIS ve DSS'den özet bilgiler de alır. Üst düzey yöneticiler için en büyük öneme sahip verileri görüntüleyerek kritik verileri filtreler, sıkıştırır ve izlerler.
- Giderek artan bir şekilde, bu tür sistemler eğilimleri analiz etmek, tahmin yapmak ve verileri daha yüksek ayrıntı düzeylerinde "detaylandırmak" için iş zekası analitiğini içerir.

2.1. Farklı Yönetim Seviyeleri İçin Sistemler

İş Zekası Sistemleri

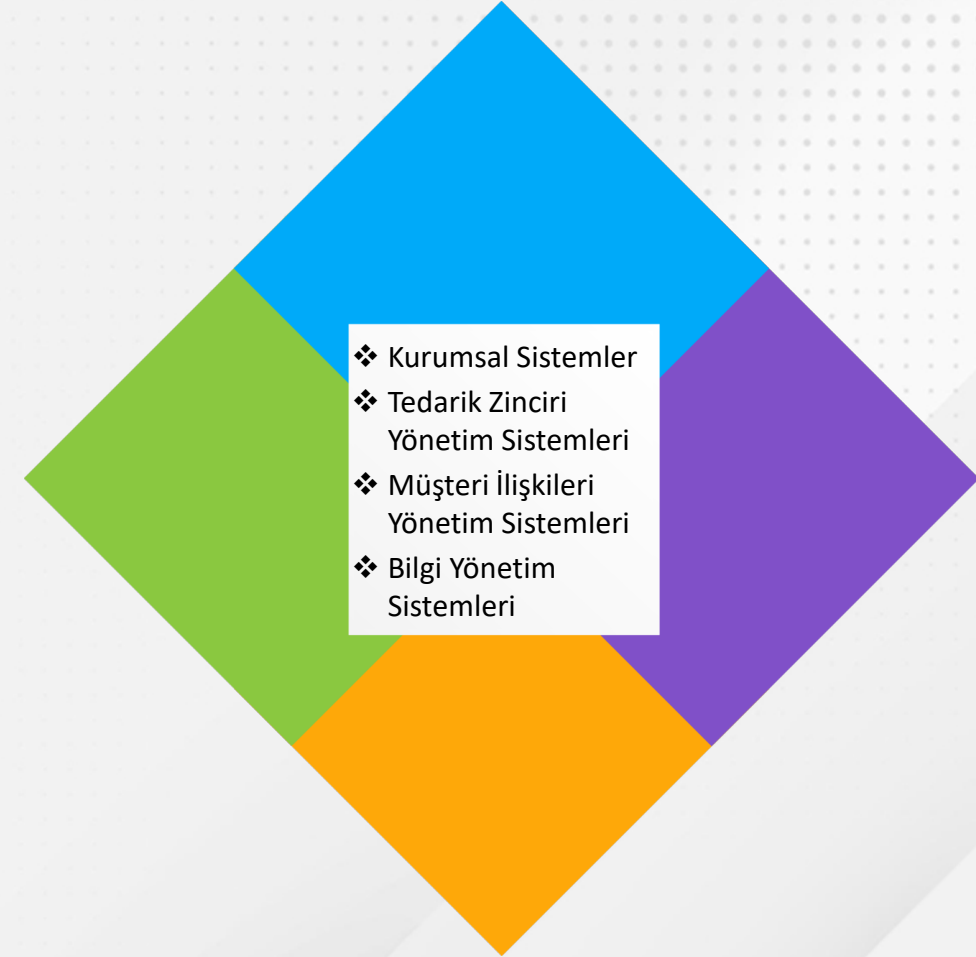
- Karar destek sistemleri (KDS), bireylere veya organizasyonlara bilgi vererek bilinçli kararlar almalarına yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış bilgisayar tabanlı araçlar veya yazılım uygulamalarıdır.
- Bu sistemler, verileri, modelleri ve analitik teknikleri kullanarak kullanıcılara ilgili bilgiler ve analizler sağlar, bu da karar verme sürecini destekler.
- DSS, TPS ve MIS'den dahili bilgileri kullanmasına rağmen, genellikle mevcut hisse senedi fiyatları veya rakiplerin ürün fiyatları gibi dış kaynaklardan bilgi getirir.
- Bu sistemler, verileri analiz etmek için gelişmiş analitik ve modeller kullanmak isteyen "süper kullanıcı" yöneticiler ve iş analistleri tarafından kullanılır.

2.2. İşletmeyi Birbirine Bağlayan Sistemler

Kurumsal Uygulamalar

- Şirketler zamanla, çoğu daha eski olan bir sistem koleksiyonuna sahip olur ve hepsinin birbiriyle "konuşmasını" ve tek bir kurumsal sistem olarak birlikte çalışmasını sağlama zorluğuyla karşı karşıya kalır.
- Çözümlerden biri, işlevsel alanları kapsayan, şirket genelinde iş süreçlerini yürütmeye odaklanan ve yönetimin tüm düzeylerini içeren sistemler olan kurumsal uygulamaları uygulamaktır.
- Kurumsal uygulamalar, işletmelerin iş süreçlerini daha yakından koordine ederek ve süreç gruplarını entegre ederek kaynakların verimli yönetimine ve müşteri hizmetlerine odaklanmalarını sağlayarak işletmelerin daha esnek ve üretken olmalarına yardımcı olur.

2.2. İşletmeyi Birbirine Bağlayan Sistemler

Şirket İçi Ağlar (Intranets) ve Dış Ağlar (Extranets)

- Kurumsal uygulamalar, çoğunlukla oldukça yüksek maliyetli ve büyük değişiklikler gerektirir. İşletmeler bu tür yatırımlara ayıracak kaynaklara sahip olmadıkları zaman intranet ve extranetler ile sistemler arasındaki bilgi entegrasyonunu sağlamaya çalışırlar.
- Intranet ve extranetler belirli bir uygulama olmaktan çok bir teknoloji platformu ve işletmenin tedarikçileri ve müşterileri ile işletme içindeki bilgi akışını hızlandırmak ve bütünleştirmek için kullandıkları araçlarından biridir.
- Intranetler, internet evrensel protokolleri ve iletişim standartlarının aynısını kullanır. Extranet; işletmenin intranetinin dışarıdaki yetkilendirilmiş kullanıcılara açılmasıdır.

2.3. E-iş, E-Ticaret ve E-Devlet

- Elektronik iş veya e-iş, kuruluştaki ana iş süreçlerini yürütmek için dijital teknolojinin ve İnternetin kullanılması anlamına gelir. E-iş, firmanın iç yönetimi ve tedarikçiler ve diğer iş ortakları ile koordinasyon için faaliyetleri içerir.
- E-ticaret, e-işin İnternet üzerinden mal ve hizmet alım satımı ile ilgilenen kısmıdır. Ayrıca reklam, pazarlama, müşteri desteği, güvenlik, teslimat ve ödeme gibi piyasa işlemlerini destekleyen faaliyetleri de kapsar.
- E-devlet, hükümet ve kamu sektörü kurumlarının vatandaşlar, işletmeler ve hükümetin diğer kolları ile ilişkilerini dijital olarak etkinleştirmek için İnternet ve ağ teknolojilerinin uygulanmasını ifade eder.
- E-devlet, devlet operasyonlarını daha verimli hale getirir ve aynı zamanda vatandaşların bilgiye daha kolay erişmelerini ve diğer vatandaşlarla elektronik olarak ağ kurmalarını sağlayarak onları güçlendirir.

3.1. İş Birliği

- İşbirliği, paylaşılan ve açık hedeflere ulaşmak için başkalarıyla birlikte çalışmaktır. İşbirliği, görev veya misyon başarısına odaklanır ve genellikle bir işletmede veya başka bir kuruluştaki ve işletmeler arasında gerçekleşir.
- İşbirliği, görevin doğasına ve katılımcılar arasındaki ilişkiye bağlı olarak kısa süreli, birkaç dakika süren veya daha uzun süreli olabilir. İşbirliği bire bir veya toplu olarak olabilir.
- Çalışanlar, organizasyon yapısının resmi bir parçası olmayan gayri resmi gruplarda işbirliği yapabilir veya ekipler halinde organize edilebilirler. Ekiplerin, iş dünyasından birinin kendilerine atadığı belirli bir misyonu vardır.
- Ekip üyelerinin, belirli görevlerin yerine getirilmesinde işbirliği yapması ve ekip misyonunu toplu olarak gerçekleştirmesi gerekir. Ekipler, ele aldıkları sorunlara ve bir çözüm bulmak için gereken süreye bağlı olarak genellikle kısa ömürlüdür.

3.1.1. İş Birliğinin Önemi

İşin Değişen Doğası

- Günümüzde işler, hizmet veya ürünün üretilmesinde yer alan taraflar arasında çok daha yakın koordinasyon ve etkileşim gerektirmektedir. Danışmanlık firması McKinsey & Company'nin bir raporu, ABD işgücünün yüzde 41'inin artık etkileşimin birincil değer katan faaliyet olduğu işlerden oluştuğunu tahmin ediyor (McKinsey, 2012). Bugün fabrikalarda bile işçiler genellikle üretim gruplarında veya bölmelerde çalışıyor.

Profesyonel Çalışmanın Büyümesi

- "Etkileşim" işleri, hizmet sektöründe yakın koordinasyon ve işbirliği gerektiren profesyonel işler olma eğilimindedir. Profesyonel işler, önemli bir eğitim ve işin yapılması için bilgi ve görüşlerin paylaşılmasını gerektirir. İşteki her aktör, soruna özel uzmanlık getirir ve işi başarmak için tüm aktörlerin birbirini hesaba katması gerekir.

Firmanın Değişen Organizasyonu

- Bugün çalışma, gruplar ve takımlar ve üyelerin görevi yerine getirmek için kendi yöntemlerini geliştirmeleri şeklinde organize edilmiştir. Üst düzey yöneticiler sonuçları gözlemler ve ölçer, ancak ayrıntılı siparişler veya işletim prosedürleri yayınlama olasılıkları çok daha düşüktür. Bunun nedeni kısmen, kuruluşlarda uzmanlık ve karar verme gücünün aşağı itilmiş olmasıdır.

Firmanın Değişen Kapsamı

- Firmanın işi, tek bir konumdan, bir bölgede, bir ülkede ve hatta dünya genelinde birden fazla konuma, ofislere veya fabrikalara dönüştü. Büyük küresel şirketlerin küresel bazda çalışan ekipleri olması gerekir.

İnovasyona Vurgu

- Bill Gates ve Steve Jobs'u düşünün; her ikisi de son derece saygın yenilikçilerdir ve her ikisi de firmalarında yeniliği beslemek ve desteklemek için güçlü işbirlikçi ekipler kurmuştur. İlk yenilikleri, meslektaşları ve ortakları ile yakın işbirliğinden türetilmiştir. Başka bir deyişle inovasyon, bir grup ve sosyal süreçtir ve inovasyonların çoğu bir laboratuvar, bir işte veya devlet kurumlarında bireyler arasındaki işbirliğinden kaynaklanır.

Değişen İş ve İş Kültürü

- İşbirliği üzerine yapılan araştırmaların çoğu, farklı ekiplerin kendi başlarına çalışan bireylerden daha hızlı daha iyi çıktılar ürettikleri fikrini desteklemektedir. Kitleyle ilgili popüler kavramlar ("kitleden kaynak sağlama" ve "kitlelerin bilgeliği") ayrıca işbirliği ve ekip çalışması için kültürel destek sağlar.

3.2. Sosyal İşletme

- Günümüzde pek çok şirket, çalışanlarını, müşterilerini ve tedarikçilerini meşgul etmek için sosyal işletmeyi benimseyerek işbirliğini geliştiriyor.
- Sosyal işletmenin amacı, bilgi paylaşımını, yeniliği ve karar vermeyi hızlandırmak ve geliştirmek için firma içindeki ve dışındaki gruplarla etkileşimleri derinleştirmektir.
- Sosyal işletme ile çalışanlar, müşterilerin ve diğer çalışanların ne düşündüklerini doğrudan öğrenirler, tedarikçiler tedarik zinciri ortaklarının görüşlerini doğrudan öğrenirler ve hatta yöneticiler bile muhtemelen çalışanlarından ne kadar iyi performans gösterdiklerini daha doğrudan öğrenirler.
- Eğer böyle bir ortam yaratılabilirse, bunun operasyonel verimlilikleri artırması, yeniliği teşvik etmesi ve karar vermeyi hızlandırması muhtemeldir.

3.3. İş Birliğinin ve Sosyal İşletmenin Ticari Faydaları

1 **Üretkenlik:** Etkileşim halinde olan ve birlikte çalışan insanlar, uzman bilgisini yakalayabilir ve sorunları birbirinden izole çalışan aynı sayıdaki insandan daha hızlı çözebilir.

2 **Kalite:** İşbirliği içinde çalışan kişiler, hataları ve düzeltici eylemleri, tek başına çalıştıklarına göre daha hızlı iletebilir. İşbirlikçi ve sosyal teknolojiler, tasarım ve üretimdeki zaman gecikmelerini azaltmaya yardımcı olur.

3 **Yenilik:** İşbirliği içinde çalışan insanlar, birbirinden ayrı çalışan aynı sayıdaki insandan daha yenilikçi ürünler, hizmetler ve yönetim fikirleri bulabilirler. Çeşitliliğin ve "kalabalığın bilgeliğinin" avantajları vardır.

4 **Müşteri Servisi:** İşbirliği ve sosyal araçları kullanarak birlikte çalışan kişiler, müşteri şikayetlerini ve sorunlarını birbirlerinden ayrı olarak çalışmaktan daha hızlı ve daha etkili bir şekilde çözebilir.

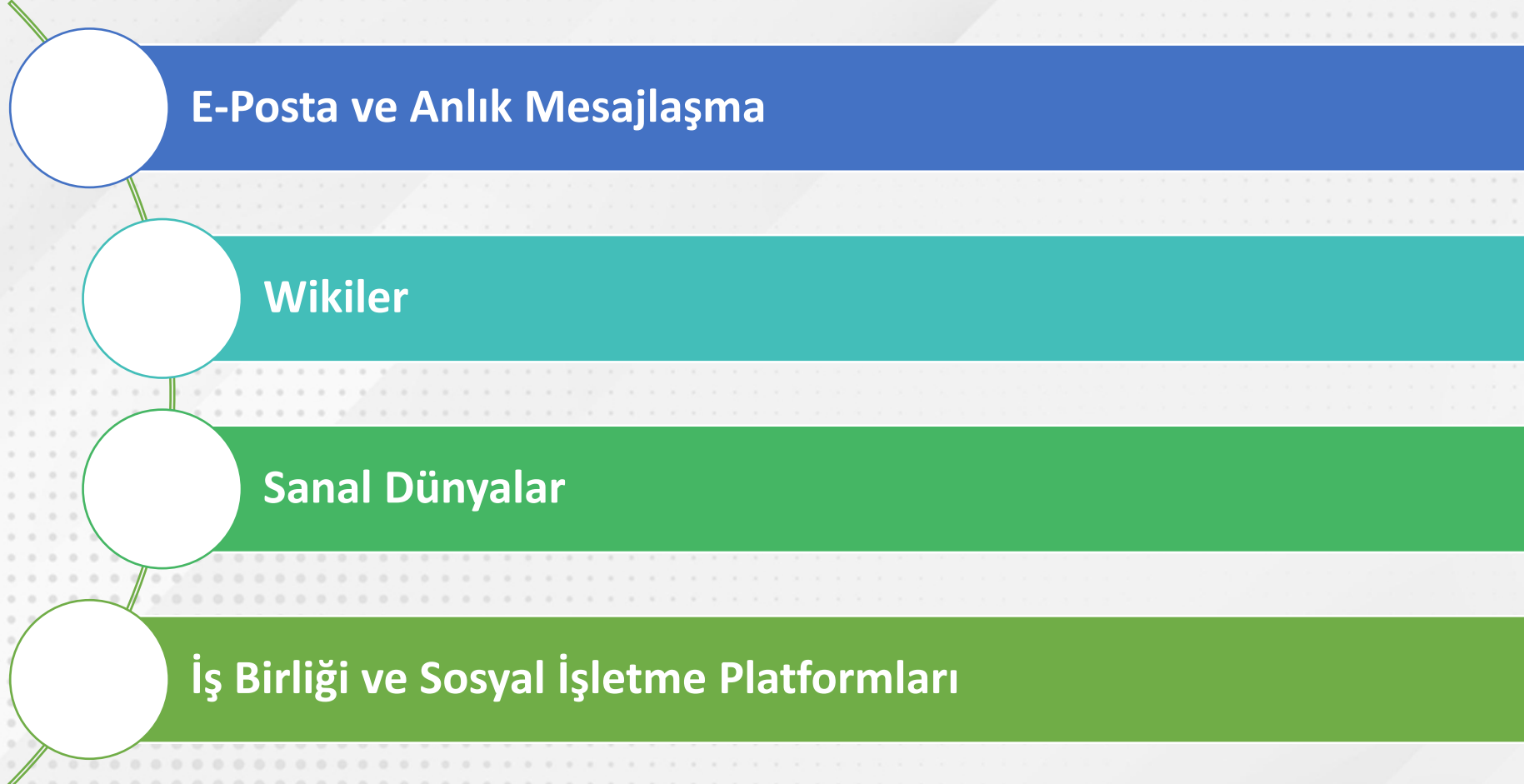
5 **Finansal Performans (Kârlılık, satış büyümesi):** Yukarıdakilerin hepsinin bir sonucu olarak, işbirlikçi firmalar üstün satışlara, satış büyümesine ve finansal performansa sahiptir.

3.4. İş Birliği Kültürü ve İş Süreçleri Oluşturma

- Yönetimin ve çalışanların beklentileri zamanla bir kültür, ortak hedefler ve insanların nasıl davranması gerektiğine dair bir dizi varsayım oluşturdu. Birçok ticari firma hala bu şekilde faaliyet göstermektedir.
- İşbirlikçi bir iş kültürü ve iş süreçleri çok farklıdır. İşbirlikçi bir kültürde üst düzey yöneticiler sonuçlara ulaşmaktan sorumludur, ancak sonuçları elde etmek ve uygulamak için çalışan ekiplerine güvenirler.
- Politikalar, ürünler, tasarımlar, süreçler ve sistemler, tasarlamak, yaratmak ve inşa etmek için organizasyonun her seviyesindeki ekiplere çok daha bağımlıdır.
- İşbirlikçi bir kültürde, üst yönetim, işbirliğini ve takım çalışmasını kuruluş için hayati önem taşır ve işin üst kademeleri için de işbirliğini fiilen uygular.

3.5. İş Birliğinin ve Sosyal İşletme İçin Araçlar ve Teknolojiler

3.5.1. E-Posta ve Anlık Mesajlaşma

- E-posta ve anlık mesajlaşma (yazılı mesajlaşma dahil), etkileşim işleri için başlıca iletişim ve işbirliği araçları olmuştur.
- Bilgisayarlarda, cep telefonlarında, tabletlerde ve diğer kablosuz cihazlarda çalışır ve mesaj iletmenin yanı sıra dosya paylaşma özelliklerini içerirler.
- Birçok anlık mesajlaşma sistemi, kullanıcıların aynı anda birden fazla katılımcıyla gerçek zamanlı konuşmalar yapmasına izin verir.
- Son yıllarda e-posta kullanımı azaldı, mesajlaşma ve sosyal medya tercih edilen iletişim kanalları haline geldi.

3.5.2. Wikiler

- Wiki'ler, kullanıcıların herhangi bir web sayfası geliştirme veya programlama teknikleri bilgisi olmadan katkıda bulunmalarını ve metin içeriğini ve grafiklerini düzenlemelerini kolaylaştıran bir web sitesi türüdür.
- En iyi bilinen wiki, dünyanın ortaklaşa düzenlenmiş en büyük referans projesi olan Wikipedia'dır. Gönüllülere dayanır, para kazanmaz ve reklam kabul etmez.
- Wiki'ler, kurumsal bilgi ve içgörülerini depolamak ve paylaşmak için çok yararlı araçlardır.
- Kurumsal yazılım satıcısı SAP AG'nin, SAP yazılımıyla etkileşime giren müşteriler ve yazılım geliştiriciler gibi şirket dışındaki kişiler için bir bilgi tabanı işlevi gören bir wiki'si vardır.

3.5.3. Sanal Dünyalar

- Second Life gibi sanal dünyalar, kendilerinin avatar olarak bilinen grafik temsillerini oluşturan "sakinler" tarafından doldurulan çevrimiçi 3 boyutlu ortamlardır.
- IBM, Cisco ve Intel Corporations gibi şirketler çevrimiçi dünyayı toplantılar, röportajlar, konuk konuşmacı etkinlikleri ve çalışan eğitimi için kullanıyor.
- Avatarlarla temsil edilen gerçek dünyadaki insanlar, jestleri, sohbet kutusu konuşmalarını ve sesli iletişimi kullanarak bu sanal konumlarda buluşur, etkileşimde bulunur ve fikir alışverişinde bulunur.

3.5.4. İş Birliği ve Sosyal İşletme Platformları

- **Sanal Toplantı Sistemleri**, seyahat masraflarını azaltmak ve farklı lokasyonlardaki insanların buluşup işbirliği yapmalarını sağlamak amacıyla birçok şirket video konferans ve web konferansı teknolojilerini benimsemektedir.
- Bir video konferans, iki veya daha fazla konumdaki kişilerin iki yönlü video ve ses aktarımları yoluyla aynı anda iletişim kurmasına olanak tanır.
- Skype grup video konferansı, Amazon Chime ve Zoom gibi ücretsiz veya düşük maliyetli internet tabanlı sistemler daha düşük kalitededir ancak yine de küçük şirketler için kullanışlıdır. Apple'ın FaceTime özelliği, bire bir video konferans için kullanışlıdır.
- Her büyüklükteki şirket, Cisco WebEx, Skype Kurumsal, GoTo Meeting ve Adobe Connect gibi web tabanlı çevrimiçi toplantı araçlarını özellikle eğitim ve satış sunumları için yararlı buluyor.

3.5.4. İş Birliği ve Sosyal İşletme Platformları

- **Bulutta İşbirliği Hizmetleri**, Google birçok çevrimiçi araç ve hizmet sunar ve bazıları ortak çalışma için uygundur.
- Google Drive, bulut depolama, dosya paylaşımı ve ortak düzenleme için bir dosya depolama ve senkronizasyon hizmetidir. Microsoft OneDrive ve Dropbox diğer önde gelen bulut depolama hizmetleridir.
- Google Drive, dokümanlar, elektronik tablolar ve sunumlar üzerinde işbirliğine dayalı düzenleme olanağı sunan bir üretkenlik uygulamaları paketi olan Google Docs, Sheets ve Slides ile entegre edilmiştir. Google'ın işletmeler için bulut tabanlı üretkenlik paketi olan G Suite, Google Drive ile de çalışır. Google Sites, kullanıcıların, birden çok kişinin birlikte çalışabileceği ve dosya paylaşabileceği, ekip odaklı çevrimiçi siteleri hızlı bir şekilde oluşturmaya olanak tanır.

3.5.4. İş Birliği ve Sosyal İşletme Platformları

- **Microsoft Share Point**, kurumsal sunuculara kurulan, güçlü bir arama motoruyla birleştirilmiş, tarayıcı tabanlı bir işbirliği ve belge yönetimi platformudur.
- SharePoint yazılımı, çalışanların temel olarak Office belgelerini kullanarak belgelerini paylaşmalarını ve projeler üzerinde işbirliği yapmalarını mümkün kılar.
- SharePoint, ekiplerin çalışma etkinliklerini koordine etmesine, belgeler üzerinde işbirliği yapmasına ve yayınlamasına, görev listelerini sürdürmesine, wiki'ler ve bloglar aracılığıyla bilgi paylaşmasına olanak sağlamak için bilgileri tek bir merkezi çalışma alanında organize eden ve depolayan dahili web sitelerini barındırmak için kullanılabilir.
- SharePoint bilgileri tek bir yerde depolayıp düzenlediğinden, kullanıcılar görevler, projeler ve belgeler üzerinde birlikte çalışırken ilgili bilgileri hızlı ve verimli bir şekilde bulabilir.

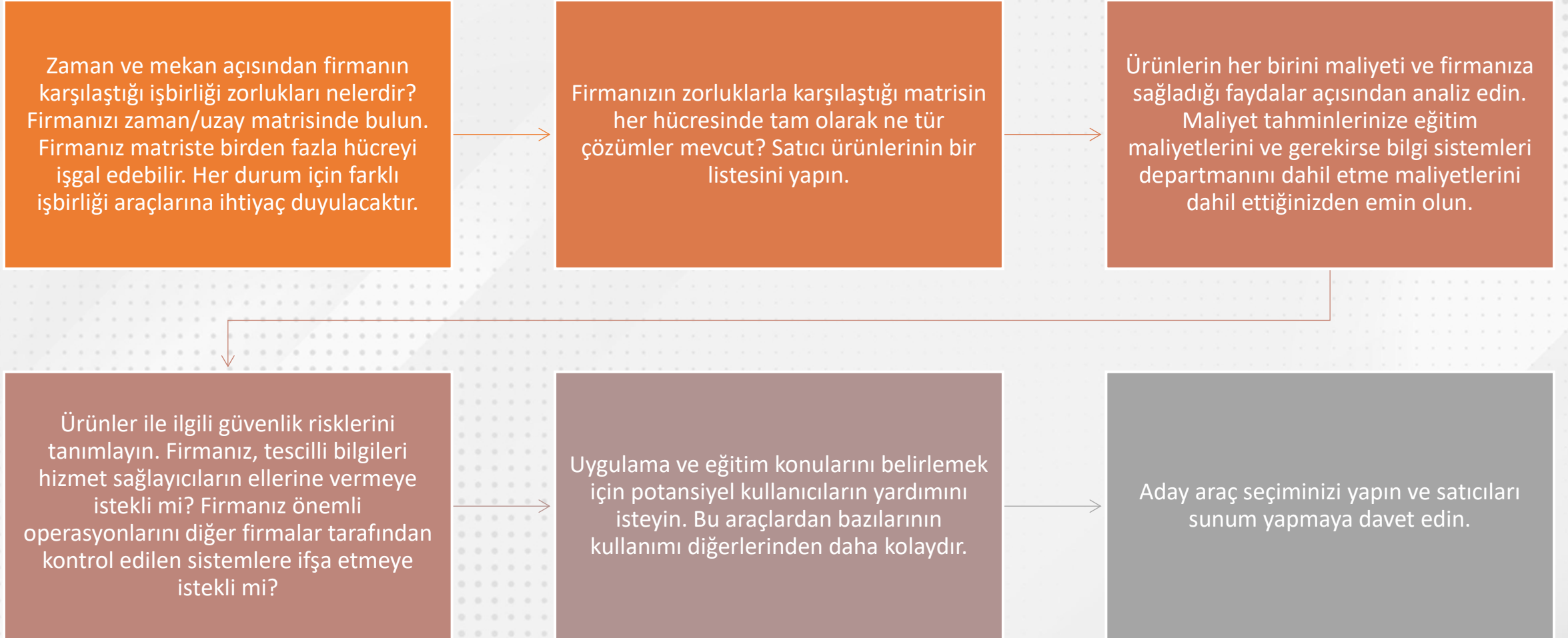

3.5.4. İş Birliği ve Sosyal İşletme Platformları

- **Kurumsal Sosyal Ağ Araçları**, az önce tanımladığımız araçlar, sosyal işletmeyi destekleme yeteneklerini içerir, ancak bu amaç için Salesforce Chatter, Microsoft Yammer, Jive, Facebook Workplace ve IBM Connections gibi daha özel sosyal araçlar da vardır.
- Kurumsal sosyal ağ araçları, bir kuruluşun üyelerini profiller, güncellemeler ve bildirimler aracılığıyla birbirine bağlayarak iş değeri yaratır.
- Şirketler, kurumsal sosyal ağlardan fayda sağlasa da, dahili sosyal ağları uygulamak her zaman kolay olmayabilir.

3.6. İş Birliği ve Sosyal İşletme Platformunun Seçilmesi

4.1. Bilgi Sistemleri Departmanı

- Firmalarda, bilgi sistemleri departmanı, bilgi teknolojisi hizmetlerinden sorumlu resmi organizasyon birimidir. Bilgi sistemleri departmanı, firmanın BT altyapısını oluşturan donanım, yazılım, veri depolama ve ağların bakımından sorumludur.
- Bilgi sistemleri departmanı, programcılar, sistem analistleri, proje liderleri ve bilgi sistemleri yöneticileri gibi uzmanlardan oluşur.
- Programcılar, bilgisayarlar için yazılım yönergeleri yazan yüksek eğitilmiş teknik uzmanlardır. Sistem analistleri, bilgi sistemleri grupları ile organizasyonun geri kalanı arasındaki temel bağlantıları oluşturur. İş problemlerini ve gereksinimlerini bilgi gereksinimlerine ve sistemlerine dönüştürmek sistem analistinin işidir. Bilgi sistemleri yöneticileri, programcılar ve analistler, proje yöneticileri, telekomünikasyon yöneticileri veya veritabanı uzmanlarından oluşan ekiplerin liderleridir.

4.1.1. Bilgi Sistemleri Departmanı Kullanıcıları

Bilgi İşlem Sorumlusu (CIO)

Bugünün CIO'larının bilgi sistemleri uzmanlığının yanı sıra güçlü bir iş geçmişine sahip olması ve yeni teknolojileri keşfetmede ve teknolojiyi firmanın iş stratejisine entegre etmede liderlik rolü oynaması beklenmektedir.

Baş Güvenlik Görevlisi (CSO)

CSO, firma için bilgi sistemleri güvenliğinden sorumludur ve firmanın bilgi güvenliği politikasını uygulamaktan sorumludur. CSO'nun görevleri, kullanıcıları ve bilgi sistemleri uzmanlarını güvenlik konusunda eğitmek ve eğitmekten, yönetimi güvenlik tehditleri ve arızalarından haberdar etmekten, ve güvenliği uygulamak için seçilen araçları ve politikaları sürdürmektir.

Baş Gizlilik Görevlisi (CPO)

Bilgi sistemleri güvenliği ve kişisel verileri koruma ihtiyacı o kadar önemli hale geldi ki, büyük miktarlarda kişisel veri toplayan şirketler bir baş gizlilik görevlisi (CPO) pozisyonu oluşturdu. CPO, şirketin mevcut veri gizliliği yasalarına uymasını sağlamaktan sorumludur.

Baş Bilgi Görevlisi (CKO)

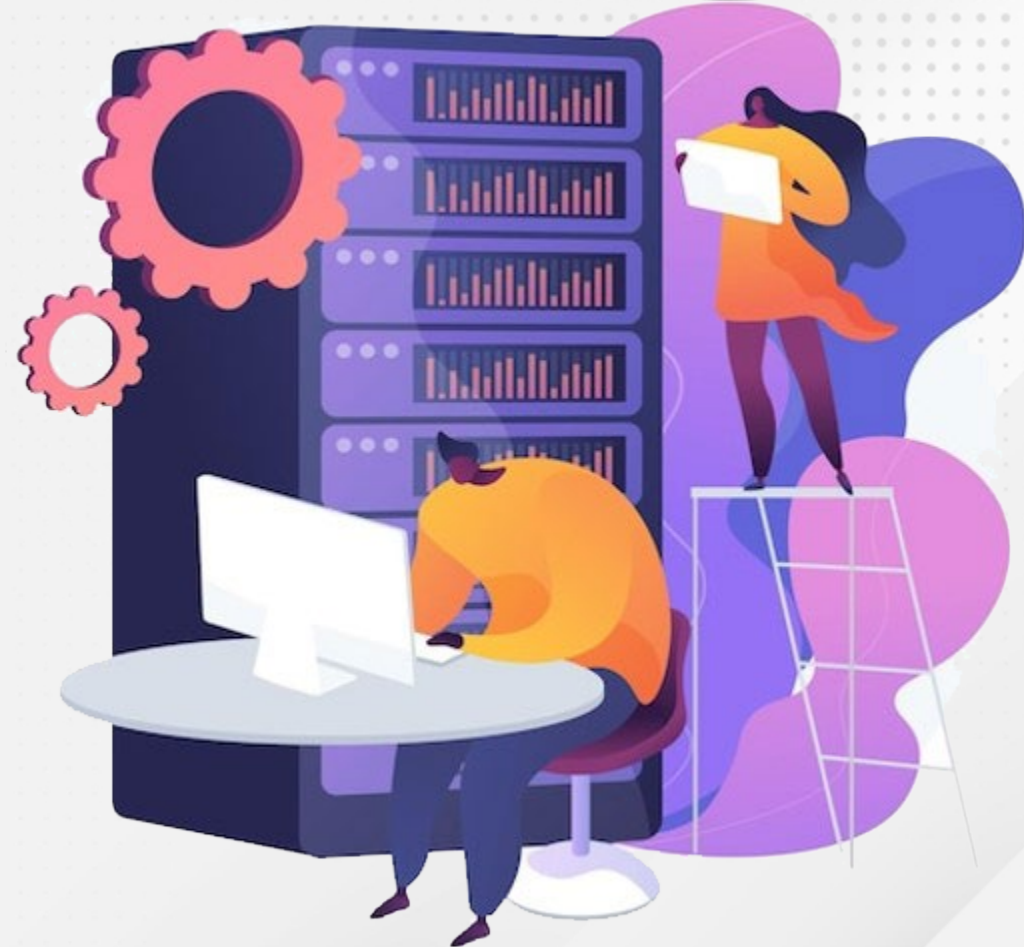
Baş bilgi görevlisi (CKO), firmanın bilgi yönetimi programından sorumludur. CKO, yeni bilgi kaynakları bulmak veya organizasyonel ve yönetim süreçlerinde mevcut bilgiyi daha iyi kullanmak için programlar ve sistemler tasarlamaya yardımcı olur.

Baş Veri Sorumlusu (CDO)

Baş veri sorumlusu (CDO), kuruluşun verilerinden elde edebileceği değeri en üst düzeye çıkarmak için kurum çapında yönetişimden ve bilgilerin kullanılmasından sorumludur. CDO, firmanın ihtiyaçlarını karşılamak için uygun verileri toplamasını, verileri analiz etmek için uygun teknolojileri kullanmasını ve sonuçları iş kararlarını desteklemek için kullanmasını sağlar.

4.2. Bilgi Sistemleri Fonksiyonunun Düzenlenmesi

- Bilgi sistemleri departmanının nasıl organize edilmesi gerektiği sorusu, daha geniş BT yönetişimi konusunun bir parçasıdır.
- BT yönetişimi, bir kuruluş içinde bilgi teknolojisinin kullanılmasına yönelik strateji ve ilkeleri içerir.
- Bilgi teknolojisi kullanımının kuruluşun stratejilerini ve hedeflerini desteklemesini sağlamak için hesap verebilirlik için karar haklarını ve çerçevesini belirtir.
- Bilgi sistemlerinin işleyişi ne kadar merkezileştirilmelidir? BT yatırımlarının geri dönüşü de dahil olmak üzere bilgi teknolojisinin etkin yönetimini ve kullanımını sağlamak için hangi kararlar alınmalıdır? Bu kararları kim vermeli? Bu kararlar nasıl alınacak ve izlenecek?
- Üstün BT yönetişimine sahip firmalar, yanıtları net bir şekilde düşünmüş olacaklardır.

HAFTA 2. KÜRESEL E-TİCARET VE İŞ BİRLİĞİ

Bölüm Özeti

- Bilgi sistemleri, iş birliğini teşvik ederek ve iş süreçlerini yöneterek organizasyonlarda önemli bir rol oynar. İş birliği, farklı departmanlar ve çalışanlar arasındaki iletişimi ve bilgi paylaşımını kolaylaştırır. Bilgi sistemleri, çalışanların aynı projeler üzerinde eşzamanlı olarak çalışmasını sağlar, belge ve veri paylaşımını kolaylaştırır ve toplu işbirliği araçları sağlar. Ayrıca, iş süreçleri yönetiminde de etkilidir. Bilgi sistemleri, süreçleri otomatikleştirir, iş akışını izler ve iyileştirme fırsatları sunar. Bu sayede organizasyonlar verimliliklerini artırır, hataları azaltır ve daha verimli iş süreçleri oluşturur. İş birliği ve iş süreçleri, bilgi sistemlerinin organizasyon içindeki değerini artıran önemli unsurlardır.

Değerlendirme Soruları

- İş süreçleri nedir? Bilgi sistemleriyle nasıl ilişkilidir? Açıklayınız.
- Sistemler bir işletmedeki farklı yönetim gruplarına nasıl hizmet eder ve kuruluşu birbirine bağlayan sistemler kurumsal performansını nasıl geliştirir? Açıklayınız.
- İşbirliği ve sosyal işletme neden bu kadar önemli ve hangi teknolojileri kullanıyorlar? Açıklayınız.
- Bir işletmede bilgi sistemleri işlevinin rolü nedir? Açıklayınız.